

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
přednesené dne 12. března 2020¹

Věc C-742/18 P

**Česká republika
proti
Evropské komisi**

(Kontroly prostřednictvím dálkového průzkumu Země v rámci EZZF a EZFRV)

„Kasační opravný prostředek – EZZF a EZFRV – Výdaje vyloučené z financování Evropskou unií – Výdaje vynaložené Českou republikou – Nařízení (ES) č. 1122/2009 – Podpory na plochu – Kontroly na místě – Kontroly na místě prostřednictvím dálkového průzkumu Země – Pochybnosti o přiměřenosti a účinnosti provedených kontrol – Rozložení důkazního břemene – Nařízení (ES) č. 555/2008 – Investice v odvětví vína – Kontrola provádění – Kontrolní vzorky“

I. Úvod

1. Vzhledem k velkému rozsahu a složitosti četných režimů podpory Evropské unie v oblasti zemědělství jsou členské státy povinny provádět pečlivé kontroly, zda tyto režimy splňují podmínky podpory a zda jsou řádně prováděny. Komise proto nemůže výdaje, které členský stát vynaložil na podporu svého zemědělství, zkrátit nebo zcela vyloučit z unijního financování až v okamžiku, kdy je jasné, že konkrétní opatření nebo konkrétní předmět podpory není způsobilý pro poskytnutí podpory. Naopak pro provedení opravy stačí, pokud členský stát neprovádí přiměřenou a účinnou kontrolu, zda všechna jím prováděná opatření podpory splňují podmínky pro její poskytnutí².

2. Projednávaným kasačním opravným prostředkem napadá Česká republika rozsudek Tribunálu ze dne 13. září 2018 (dále jen „napadený rozsudek“)³, který potvrzuje vyloučení výdajů v určité výši z financování z Evropského zemědělského záručního fondu (dále jen „EZZF“) a z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „EZFRV“). Předmětem sporu, který účastníci řízení vedou, jsou konkrétně některé podpory na plochu a podpory na investice v odvětví vína. Vyloučení vynaložených výdajů odůvodnila Komise v prováděcím rozhodnutí ze dne 20. června 2016 (dále jen „sporné prováděcí rozhodnutí“)⁴ pouze tím, že Česká republika prováděla nedostatečné kontroly.

3. Předmětem projednávaného kasačního opravného prostředku je na straně jedné otázka, jak má být posuzována účinnost kontrol ploch způsobilých pro podporu. Na straně druhé je sporné, jak musí členské státy kontrolovat provádění investic v odvětví vína.

¹ – Původní jazyk: němčina.

² – Toto totiž představuje porušení unijního práva, které může odůvodnit opravu ve financování, viz rozsudek ze dne 24. února 2005, Řecko v. Komise (C-300/02, EU:C:2005:103, bod 32 a násl.).

³ – Rozsudek ze dne 13. září 2018, Česká republika v. Komise (T-627/16, nezveřejněný, EU:T:2018:538).

⁴ – Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2016/1059 ze dne 20. června 2016, kterým se z financování Evropskou unií vylučují některé výdaje vynaložené členskými státy v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. 2016, L 173, s. 59).

II. Právní rámec

4. Rozhodný právní rámec v projednávané věci tvoří nařízení (ES) č. 73/2009⁵ a prováděcí nařízení (ES) č. 1122/2009⁶ vydané na jako základě. Kromě toho je konkrétně pro odvětví vína významné prováděcí nařízení (ES) č. 555/2008⁷, které odkazuje na obecné prováděcí nařízení (EU) č. 65/2001⁸, které je relevantní pro EZFRV.

A. Nařízení č. 73/2009

5. Nařízení č. 73/2009 upravovalo v době rozhodné pro toto řízení přímé platby v rámci společné zemědělské politiky. Přímé platby se mohou vztahovat na určité zemědělské plochy, které jsou způsobilé pro poskytnutí podpory.

6. Podle článku 20 nařízení č. 73/2009⁹ ověřují členské státy způsobilost plochy pro poskytnutí podpory následovně:

„1. Členské státy provádějí administrativní kontroly žádostí o podporu, aby ověřily podmínky pro poskytnutí podpory.

2. Administrativní kontroly doplňuje systém kontrol na místě za účelem ověření podmínek pro poskytnutí podpory. Za tím účelem stanoví členské státy plán výběru zemědělských podniků.

Členské státy mohou pro provádění kontroly zemědělských pozemků na místě využívat techniky dálkového průzkumu Země [...]

3. [...]“

5 – Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. 2009, L 30, s. 16), dále jen „nařízení č. 73/2009“. Pozdější změny se netýkají článku 20, který je v projednávané věci relevantní. Nařízení č. 73/2009 bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 608).

6 – Nařízení Komise (ES) č. 1122/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 73/2009, pokud jde o podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce stanovených v uvedeném nařízení, a k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podmíněnost v rámci režimu přímé podpory pro odvětví vína (Úř. věst. 2009, L 316, s. 65). Pozdější změny nařízení č. 1122/2009 se netýkaly ustanovení, která jsou v projednávané věci relevantní. Nařízení č. 1122/2009 bylo zrušeno nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 ze dne 11. března 2014 (Úř. věst. 2014, L 181, s. 48), dále jen „nařízení č. 640/2014“.

7 – Nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína (Úř. věst. 2008, L 170, s. 1), ve znění nařízení Komise (ES) č. 702/2009 ze dne 3. srpna 2009 (Úř. věst. 2009, L 202, s. 5), dále jen „nařízení č. 555/2008“.

8 – Nařízení Komise (EU) č. 65/2011 ze dne 27. ledna 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o provádění kontrolních postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova (Úř. věst. 2011, L 25, s. 8), dále jen „nařízení č. 65/2011“. Pozdější změny se netýkaly ustanovení, která jsou v projednávané věci relevantní. Nařízení č. 65/2011 bylo rovněž zrušeno nařízením č. 640/2014.

9 – V současnosti tomuto článku odpovídá článek 74 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 549).

B. Nařízení č. 1122/2009

7. Nařízení č. 1122/2009 obsahovalo prováděcí pravidla k nařízení č. 73/2009, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce. Článek 26 odst. 1 nařízení č. 1122/2009¹⁰ stanovil obecné zásady pro kontroly:

„Administrativní kontroly a kontroly na místě stanovené tímto rozhodnutím se provádějí způsobem, který zajistí spolehlivé ověření dodržování podmínek pro poskytnutí podpor a požadavků a norem platných v oblasti podmíněnosti.“

8. Pro kontroly na místě stanovil článek 30 tohoto nařízení¹¹ následující míru kontrol:

„1. Celkový počet každoročně prováděných kontrol na místě se musí vztahovat na alespoň 5 % všech zemědělců, kteří podávají žádost v rámci režimu jednotné platby, režimu jednotné platby na plochu nebo žádají o platby ‚na plochu‘ v rámci zvláštní podpory. Členské státy zajistí, aby se kontroly na místě vztahovaly na alespoň 3 % zemědělců, kteří žádají o podporu v rámci ostatních režimů podpory ‚na plochu‘ podle hlav III, IV a V nařízení (ES) č. 73/2009.“

2. [...]

3. Pokud by kontroly na místě odhalily významné nesrovnalosti v souvislosti s určitým režimem podpory nebo v určitém regionu či jeho části, zvýší příslušný orgán přiměřeně počet kontrol na místě v běžném roce a procentní podíl zemědělců, u nichž bude provedena kontrola na místě v následujícím roce.

4. Pokud je stanoveno, že určité části kontroly na místě lze provádět na základě vzorku, musí tento vzorek zaručovat spolehlivou a reprezentativní úroveň kontroly. Členské státy stanoví kritéria pro výběr vzorku. Pokud kontroly tohoto vzorku odhalí nesrovnalosti, bude velikost vzorku přiměřeně zvětšena.“

9. Článek 31 odst. 1 a 2 nařízení č. 1122/2009¹² upravoval výběr kontrolního vzorku:

„1. Kontrolní vzorky pro kontroly na místě podle tohoto nařízení vybere příslušný orgán na základě analýzy rizik a reprezentativnosti podaných žádostí o podporu.“

Členské státy pro zajištění reprezentativnosti namátkově vyberou 20 až 25 % z minimálního počtu zemědělců, kteří se podrobí kontrolám na místě podle čl. 30 odst. 1 a 2.

[...]

2. Účinnost analýzy rizik se každoročně hodnotí a aktualizuje:

- a) stanovením relevance každého rizikového faktoru;
- b) srovnáním výsledků vzorku vybraného na základě rizika a vzorku vybraného náhodně uvedeného v druhém pododstavci odst. 1;
- c) zohledněním konkrétní situace v členském státě.“

10 – Viz nyní čl. 24 odst. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost (Úř. věst. 2014, L 227, s. 69) ve znění prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2019/1804 ze dne 28. října 2019 (Úř. věst. 2019, L 276, s. 12), dále jen „nařízení č. 809/2014“.

11 – Viz nyní článek 50 nařízení č. 809/2014.

12 – Viz nyní článek 69 nařízení č. 809/2014.

10. Článek 33 nařízení č. 1122/2009¹³ upravoval části kontrol na místě:

„Kontroly na místě zahrnují všechny zemědělské pozemky, pro které byla žádána podpora v rámci režimů podpor uvedených v příloze I nařízení (ES) č. 73/2009, s výjimkou žádostí o podporu pro osivo podle článku 87 uvedeného nařízení. Skutečné určení ploch jako součást kontroly na místě se však může omezit na vzorek, který tvoří alespoň 50 % zemědělských pozemků, pro něž byly podány žádosti o podporu v rámci režimů podpory stanovených v hlavách III, IV a V nařízení (ES) č. 73/2009 za předpokladu, že daný vzorek zaručuje spolehlivou a reprezentativní úroveň kontroly z hlediska kontrolované plochy i požadované podpory. Pokud kontrola vzorku odhalí anomálie, vzorek skutečně kontrolovaných zemědělských pozemků se rozšíří.

Členské státy mohou využít dálkový průzkum Země v souladu s článkem 35 [...]“

11. Článek 35 tohoto nařízení¹⁴ podrobněji popisoval provádění kontrol na místě prostřednictvím dálkového průzkumu Země:

„1. Pokud se členský stát rozhodne využít možnost provádět kontroly na místě prostřednictvím dálkového průzkumu Země stanovenou v druhém odstavci článku 33:

- a) provede fotointerpretaci družicových nebo leteckých snímků všech zemědělských pozemků pro každou z žádostí, které mají být kontrolovány, s cílem určit pokrytí půdy a změřit plochu;
- b) provede fyzickou prohlídku v terénu všech zemědělských pozemků, u nichž fotointerpretace neumožňuje ověřit správnost prohlášení způsobem uspokojivým pro příslušný orgán.

2. Pokud tyto kontroly již nelze v běžném roce provést prostřednictvím dálkového průzkumu Země, musí být provedeny dodatečné kontroly uvedené v čl. 30 odst. 3 prostřednictvím tradičních kontrol na místě.“

C. Nařízení č. 555/2008

12. Nařízení č. 555/2008 obsahuje prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem¹⁵, zejména pokud jde o kontroly v odvětví vína. Článek 19 odst. 1 první pododstavec nařízení č. 555/2008 upravuje finanční řízení v souvislosti s podporou akcí:

„Podpora se vyplácí až poté, co je ověřeno, že jednotlivá akce nebo všechny akce, jichž se týká žádost o podporu, podle toho, jaký způsob řízení opatření si členský stát zvolil, byly provedeny a na místě zkontrolovány.“

13. Článek 76 nařízení č. 555/2008 stanoví zásady kontroly v odvětví vína:

„Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení tohoto nařízení nebo jiné právní předpisy Společenství, zavedou členské státy kontroly a opatření v míře nezbytné pro zajištění řádného používání nařízení (ES) č. 479/2008 a tohoto nařízení. Kontroly a opatření musí být účinné, přiměřené a odrazující, aby poskytovaly odpovídající ochranu finančních zájmů Společenství.

13 – Viz nyní článek 70 nařízení č. 809/2014.

14 – Viz nyní článek 40 nařízení č. 809/2014.

15 – Nařízení Rady (ES) č. 479/2008 ze dne 29. dubna 2008 o společné organizaci trhu s vínem, o změně nařízení (ES) č. 1493/1999, (ES) č. 1782/2003, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 3/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2392/86 a (ES) č. 1493/1999 (Úř. věst. 2008, L 148, s. 61), dále jen „nařízení č. 479/2008“. Nařízení č. 479/2008 bylo zrušeno nařízením Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009 (Úř. věst. 2009, L 154, s. 1), dále jen „nařízení č. 491/2009“.

Členské státy zajistí zejména, aby:

[...]

- e) se kontroly prováděly systematicky nebo výběrem vzorku. V případě kontrol výběrem vzorku zajistí členské státy jejich počtem, druhem a četností, že jsou pro celé jejich území reprezentativní a že, pokud možno, odpovídají objemu vinařských výrobků uváděných na trh nebo držených za účelem prodeje;

[...]“

14. Článek 77 odst. 3 a 5 tohoto nařízení obsahuje dále obecné zásady kontroly:

„3. Kromě případů, kdy systematické kontroly na místě stanoví nařízení (ES) č. 479/2008 nebo toto nařízení, provádějí příslušné orgány kontroly na místě výběrem přiměřeného procenta příjemců podpory/producentů na základě analýzy rizik podle článku 79 tohoto nařízení.

4. [...]

5. U opatření stanovených v článku 15 nařízení (ES) č. 479/2008 se použijí obdobně články 26, 27 a 28 nařízení (ES) č. 1975/2006.“

15. V článku 15 odst. 1 nařízení č. 479/2008¹⁶ jsou uvedena opatření „hmotné nebo nehmotné investice do zařízení na zpracování, infrastruktury vinařského závodu a obchodování s vínem“.

D. Nařízení č. 65/2011

16. Článek 77 odst. 5 nařízení č. 555/2008¹⁷ odkazuje, pokud jde o kontrolu opatření podle článku 15 nařízení č. 479/2008, na články 26 až 28 nařízení č. 1975/2006¹⁸.

17. Dne 1. ledna 2011 bylo nařízení č. 1975/2006 zrušeno nařízením č. 65/2011¹⁹. Odkazy na nařízení č. 1975/2006 se podle čl. 34 odst. 2 nařízení č. 65/2011 považují za odkazy na posledně uvedené nařízení v souladu se srovnávací tabulkou uvedenou v jeho příloze II. Článekům 26 až 28 nařízení č. 1975/2006 odpovídají čl. 4 odst. 5 a články 24 až 26 nařízení č. 65/2011.

18. Také čl. 25 odst. 1 první věta nařízení č. 65/2011²⁰ obsahuje ustanovení týkající se kontrol na místě:

„Členské státy organizují kontroly schválených operací na místě na základě určení vhodného vzorku.“

16 – Článek 15 nařízení č. 479/2008 nyní odpovídá článek 103u nařízení č. 491/2009.

17 – Bod 18 tohoto stanoviska.

18 – Nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 ze dne 7. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o provádění kontrolních postupů a podmíněností s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova (Úř. věst. 2006, L 368, s. 74), ve znění nařízení Komise (ES) č. 484/2009 ze dne 9. června 2009 (Úř. věst. 2009, L 145, s. 25), dále jen „nařízení č. 1975/2006“.

19 – Článek 34 odst. 1 první pododstavec nařízení č. 65/2011.

20 – Viz nyní článek 50 nařízení č. 809/2014.

III. Skutečnosti předcházející sporu a řízení před Tribunálem

19. Dne 20. června 2016 přijala Komise sporné prováděcí rozhodnutí. Tímto rozhodnutím vyloučila z financování Unii výdaje v určité výši, které členské státy ohlásily v rámci EZZF a EZFRV. Toto rozhodnutí je určeno mimo jiné České republice. Pokud jde o výdaje vynaložené tímto členským státem, vyloučila Komise zejména výdaje v této výši:

- částku 462 517,83 eura v rámci režimu přímých podpor oddělených od produkce pro určité zemědělské plochy za rozpočtové roky 2013 až 2015;
- částku 636 516,20 eura v rámci režimu podpor na investice v odvětví vína za rozpočtové roky 2011 až 2014;
- částku 29 485 612,55 eura v rámci kontrol podmíněnosti za rozpočtové roky 2011 až 2014²¹.

20. Žalobou ze dne 31. srpna 2016 Česká republika navrhla, aby Tribunál zrušil sporné prováděcí rozhodnutí v části, v níž se z unijního financování vylučují výdaje vynaložené Českou republikou ve výši 30 206 401,58 eura²².

21. Tribunál žalobě částečně vyhověl a sporné prováděcí rozhodnutí zrušil v části, v níž se z titulu kontrol podmíněnosti týkajících se rozpočtového roku 2011 vylučují platby ve výši 6 356 909,30 eura uskutečněné Českou republikou v rámci EZZF.

22. Ve zbývajících částech Tribunál žalobu zamítl.

IV. Řízení před Soudním dvorem

23. Podáním ze dne 27. listopadu 2018 podala Česká republika návrh na zahájení tohoto řízení o kasačním opravném prostředku proti napadenému rozsudku. Česká republika navrhuje, aby Soudní dvůr

- zrušil napadený rozsudek v části, v níž Tribunál žalobu v prvním stupni zamítl,
- zrušil sporné prováděcí rozhodnutí v části, v níž vylučuje výdaje ve výši 462 517,83 eura v souvislosti s jednotnou platbou na plochu,
- zrušil sporné prováděcí rozhodnutí v části, v níž vylučuje výdaje ve výši 636 516,20 eura v souvislosti s investicemi v odvětví vína,
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

24. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- kasační opravný prostředek zamítl a
- uložil České republice náhradu nákladů řízení.

25. Účastnice řízení předložily ke kasačnímu opravnému prostředku písemná vyjádření a na jednání konaném dne 29. ledna 2020 přednesly ústní vyjádření.

21 – Body 2 a 3 napadeného rozsudku.

22 – Body 5 a 7 napadeného rozsudku.

V. Posouzení

26. Na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatňuje Česká republika čtyři důvody. První dva důvody kasačního opravného prostředku se týkají vyloučení přímých plateb na plochu z unijního financování, zatímco předmětem třetího a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku je vyloučení výdajů na investice v odvětví vína.

A. K vyloučení jednotných plateb na plochu (první a druhý důvod kasačního opravného prostředku)

27. Pro lepší pochopení prvních dvou důvodů kasačního opravného prostředku je třeba krátce připomenout okolnosti vyloučení vynaložených výdajů na plochu. Toto vyloučení totiž Komise odůvodňuje tím, že Česká republika nedostatečně kontrolovala, zda zemědělské plochy, na které byla podpora vyplácena, splňují podmínky podpory.

28. Prostřednictvím podpor na plochu má být podporováno určité zemědělské využívání plochy, přičemž výše podpory se řídí velikostí plochy. Předmětem kontrol ze strany členských států je proto na straně jedné užívání ploch v souladu s ohlášením učiněným příjemcem podpory a na straně druhé skutečná velikost těchto ploch. Případné odchylky od žádostí o podporu se přitom označují jako nesrovnalosti.

29. Nařízení č. 1122/2009 uvádí v této souvislosti vedle administrativních kontrol dva druhy kontrol na místě: „tradiční“ kontroly na místě²³, tedy fyzické prohlídky v terénu, nebo kontroly na místě prováděné prostřednictvím dálkového průzkumu Země²⁴. Tyto kontroly musí být podle čl. 26 odst. 1 nařízení č. 1122/2009 účinné, to znamená, že musí umožňovat spolehlivé ověření, zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí podpory.

30. Podle judikatury Soudního dvora Komise nemusí, pokud má za to, že členský stát neprovádí přiměřené a účinné kontroly určitých režimů podpory, vyčerpávajícím způsobem prokázat, že jsou kontroly členského státu nedostatečné nebo předložené údaje nesprávné. Musí pouze věrohodně doložit, že má o těchto kontrolách nebo údajích důvodné pochybnosti²⁵. Skutečnost, že jsou její pochybnosti důvodné, musí Komise doložit určitými zjištěními. Tato zjištění mohou spočívat například v tom, že určitý členský stát předložil rozporuplné údaje²⁶.

31. Dotyčný členský stát nicméně může zjištění Komise vyvrátit tím, že prokáže, že tato zjištění jsou nesprávná a že jeho kontrolní systém je ve skutečnosti spolehlivý a funguje²⁷. V opačném případě se považuje za prokázané, že existují závažné pochybnosti o přiměřenosti a účinnosti systému kontroly a dozoru tohoto členského státu²⁸.

23 – Viz čl. 35 odst. 2 a bod 48 odůvodnění nařízení č. 1122/2009.

24 – Článek 33 odst. 2 nařízení č. 1122/2009.

25 – Rozsudky ze dne 24. února 2005, Řecko v. Komise (C-300/02, EU:C:2005:103, body 33 a 34), a ze dne 19. září 2019, Polsko v. Komise (C-358/18 P, nezveřejněný, EU:C:2019:763, bod 42).

26 – Viz rozsudek ze dne 24. února 2005, Řecko v. Komise (C-300/02, EU:C:2005:103, bod 39).

27 – Rozsudky ze dne 24. února 2005, Řecko v. Komise (C-300/02, EU:C:2005:103, bod 35), a ze dne 19. září 2019, Polsko v. Komise (C-358/18 P, nezveřejněný, EU:C:2019:763, bod 42).

28 – Rozsudek ze dne 19. září 2019, Polsko v. Komise (C-358/18 P, nezveřejněný, EU:C:2019:763, bod 42).

1. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

32. V prvním důvodu kasačního opravného prostředku Česká republika zaprvé namítá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise prokázala důvodné pochybnosti o účinnosti kontrol ploch, na které byla poskytnuta podpora. Zadruhé v důsledku toho provedl rovněž nesprávný právní přezkum otázky, zda Česká republika tyto pochybnosti vyvrátila, a v konečném výsledku to v každém případě neoprávněně odmítl.

a) K opodstatněnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku

33. Ústředním bodem prvního důvodu kasačního opravného prostředku je otázka, jaký druh zjištění může založit důvodné pochybnosti o účinnosti kontrol ve smyslu úvodem citované judikatury²⁹.

34. Konkrétně je třeba posoudit, zda se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 22 napadeného rozsudku vycházel z toho, že pochybnosti o účinnosti dálkového průzkumu Země mohou být prokázány pouze okolností, že tato kontrolní metoda v porovnání s tradiční kontrolou na místě vykazuje nižší míru chybovosti³⁰. Míra chybovosti vyjadřuje poměr počtu zjištěných chyb k celkovému počtu kontrolovaných ploch.

35. Podle názoru Tribunálu musí obě varianty kontrol na místě prováděných na reprezentativních vzorcích pokrývajících území dotyčného členského státu vést k „v zásadě podobným“ výsledkům³¹.

36. Jinými slovy tedy Tribunál zastává názor, že již z okolnosti, že jak při klasické prohlídce v terénu, tak při dálkovém průzkumu Země, jsou vždy kontrolovány jednotlivé plochy (tedy vzorky) z České republiky, vyplývá, že by oběma kontrolními metodami měla být zjištěna stejná míra chybovosti.

37. Pravděpodobnost chyb se před výběrem kontrolních vzorků vypočítává prostřednictvím analýzy rizik. Tato analýza rizik určí na základě různých rizikových faktorů pravděpodobnost, s níž se skutečné užívání nebo velikost plochy odchyluje od toho, co bylo uvedeno v žádosti o podporu. Na jednání byla jako rizikový faktor uvedena povaha terénu.

38. Závěr Tribunálu není za těchto okolností přesvědčivý. Tento závěr by totiž mohl platit pouze tehdy, pokud by vzorky, které připadají v úvahu pro kontrolu prostřednictvím dálkového průzkumu Země, a vzorky, které jsou kontrolovány prostřednictvím prohlídky v terénu, v průměru vykazovaly stejnou pravděpodobnost chyb.

39. Právě o tento případ se však podle toho, co v prvním stupni a v tomto řízení o kasačním opravném prostředku uvedla Česká republika, nejedná. Podle informací tohoto členského státu je totiž pravděpodobnost chyb u vzorků, u nichž lze smysluplně provádět kontrolu pomocí dálkového průzkumu Země, systematicky nižší než u vzorků, které jsou kontrolovány tradičními kontrolami na místě.

40. Česká republika konkrétně zaprvé tvrdí, že vzorky, tedy plochy pro kontroly prováděné prostřednictvím dálkového průzkumu Země, musí vybrat již před podáním žádostí pro příslušný rok. Analýza rizik proto musí být provedena na základě údajů z předchozího roku. Pro prohlídky v terénu jsou naproti tomu cíleně vybírání ti žadatelé, pro které byla na základě údajů z aktuálních žádostí vypočítána nejvyšší pravděpodobnost chyb.

29 – Viz výše bod 34 tohoto stanoviska.

30 – Podle zjištění Tribunálu uvedených v bodě 18 napadeného rozsudku míra chybovosti v roce 2012 v případě dálkového průzkumu Země činila 0,29 %, u tradičních kontrol na místě ale činila 0,87 %. V roce 2013 měl dálkový průzkum Země míru chybovosti ve výši 0,28 % oproti 1,13 % v případě tradičních kontrol na místě.

31 – Bod 22 napadeného rozsudku.

41. Zadruhé Česká republika uvádí, že pro dálkový průzkum Země je charakteristické, že zahrnuje velmi rozsáhlé oblasti, a tím i velké množství ploch najednou. Z toho vyplývá, že se dálkový průzkum Země nemůže vztahovat jen na určité „vysoce rizikové“ plochy, nýbrž vždy automaticky zahrnuje i sousední plochy s případně značně nižší pravděpodobností chyb. Z toho automaticky vyplývá nižší míra chybovosti.

42. Zatřetí Česká republika uvádí, že dálkový průzkum Země je využíván jen pro kontrolu území, na němž činí zemědělské využívání ploch minimálně 25 %. Naproti tomu je ale právě u území, na němž se zemědělsky využívané plochy vyskytují jen ojediněle a které je kontrolováno prostřednictvím prohlídek v terénu, pravděpodobnost chyb často zvlášť vysoká.

43. Česká republika tím v konečném důsledku tvrdí, že se základní celky, tedy množství ploch, z nichž je možné vybrat vzorky pro účely příslušné kontrolní metody, liší z důvodu inherentních rozdílů mezi oběma metodami. Tyto základní celky dále v průměru nevykazují stejnou pravděpodobnost chyb. Zjištění různé míry chybovosti proto samo o sobě nemůže vzbudit pochybnosti o účinnosti kontrol prováděných prostřednictvím dálkového průzkumu Země.

44. Naopak podle názoru Komise čl. 31 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1122/2009 ukazuje, že výsledky kontrol, které se týkají různých vzorků, jsou v každém případě srovnatelné.

45. Podle tohoto ustanovení musí být analýza rizik, která předchází výběru vzorků pro kontrolní metodu, ověřována srovnáním výsledků vzorku vybraného na základě rizika a vzorku vybraného náhodně. Komise ale přehlédla skutečnost, že přitom základní celek, z něhož se vybírá jednou náhodně a jednou na základě analýzy rizik, je jeden a týž. Právě toto ale Česká republika v souvislosti s prohlídkami v terénu na straně jedné a dálkovým průzkumem Země na straně druhé zpochybňuje.

46. Tribunál se těmito argumenty nezabýval. Zejména nekonstatoval, že by argumentace České republiky byla nesprávná, a že by pro kontroly pomocí dálkového průzkumu Země a prohlídky v terénu přece jen připadaly v úvahu stejné vzorky, nebo že přinejmenším průměrná pravděpodobnost chyb je v obou případech přibližně stejně vysoká.

47. Pouze na základě okolnosti, že jak kontroly na místě, tak kontroly prostřednictvím dálkového průzkumu Země, jsou prováděny na základě vzorků reprezentativních pro plochu příslušného členského státu, však Tribunál nemohl dospět k závěru, že tyto kontroly musí vést k „v zásadě podobné míře chybovosti“.

48. Kromě toho nemůže být dálkový průzkum Země rovněž považován za méně účinný z důvodu, že vzorky, které pro tuto kontrolní metodu připadají v úvahu, vykazují v průměru nižší pravděpodobnost chyb.

49. Účinnost kontrolního systému je totiž zaprvé nutno posuzovat jako celek. Plochy, které například z důvodu své geografické polohy nelze smysluplně kontrolovat pomocí dálkového průzkumu Země, nezůstávají v žádném případě bez kontroly. Naopak na těchto plochách jsou prováděny prohlídky v terénu. Zadruhé z povinnosti zajistit spolehlivé ověření dodržování podmínek pro poskytnutí podpor, která je zakotvena v čl. 26 odst. 1 nařízení č. 1122/2009, nevyplývá, že členské státy musí na určitou plochu použít určitou metodu, pokud se jiná metoda jeví pro určité plochy jako vhodnější. Při posuzování vhodnosti mohou v každém případě hrát roli praktická a ekonomická hlediska³².

32 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Maatschap T. van Oosterom en A. van Oosterom-Boelhouwer (C-485/12, EU:C:2014:250, bod 62).

50. Z výše uvedených úvah v souhrnu vyplývá, že Tribunál měl v bodě 22 napadeného rozsudku nesprávně za to, že Komise konstatováním rozdílných měr chybovosti u kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země na straně jedné a u tradičních kontrol na místě na straně druhé prokázala pochybnosti o účinnosti kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země. Toto konstatování totiž není způsobilé vzbudit pochybnosti o účinnosti dotyčné kontrolní metody.

51. V důsledku toho již není nutno se zabývat otázkou, zda Česká republika tyto pochybnosti vyvrátila.

52. Z výše uvedeného vyplývá, že první důvod kasačního opravného prostředku je opodstatněný.

b) K důsledkům opodstatněnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku

53. Podle čl. 61 odst. 1 první věty statutu Soudního dvora zruší Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu, je-li opravný prostředek opodstatněný. Opodstatněnost prvního důvodu kasačního opravného prostředku v projednávané věci sama o sobě odůvodňuje zrušení napadeného rozsudku v rozsahu, v němž Tribunál zamítl žalobu v části týkající se vyloučení jednotných plateb na plochu ve výši 69 054,23 eura. O tuto částku totiž byly zkráceny výdaje z důvodu domnělých nedostatků v kontrolách prostřednictvím dálkového průzkumu Země³³.

54. Komise v prvním stupni sice předložila ještě jednu námitku vůči účinnosti českých kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země. Podle této námítky vyplývají pochybnosti o účinnosti rovněž ze skutečnosti, že v roce 2012 byla míra chybovosti, která byla zjištěna na základě kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země na vzorku vybraném na základě analýzy rizik, nižší než ta, která byla zjištěna po kontrolách prostřednictvím dálkového průzkumu Země na náhodně vybraném vzorku³⁴.

55. Z článku 31 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1122/2009 vyplývá, že takovýto výsledek porovnání vyžaduje zlepšení analýzy rizik. Z toho zase vyplývá, že takovýto závěr by v každém případě mohl představovat zjištění, které by mohlo vzbudit pochybnosti o účinnosti analýzy rizik, a tedy i účinnosti českých kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země jako takových³⁵. O tuto okolnost však Tribunál svůj závěr, že Komise prokázala pochybnosti o účinnosti kontrol prostřednictvím dálkového průzkumu Země, neopřel.

56. Soudní dvůr sice v zásadě může nahradit odůvodnění Tribunálu, pokud se závěr ukáže jako správný z jiných důvodů, než které byly uvedeny³⁶. Tribunál v projednávané věci nicméně neprovedl nezbytná skutková zjištění týkající se této druhé námítky Komise. Zejména nekonstatoval, že v roce 2012 takováto odchylka existovala a že ji nevyvolala jiná příčina, než kterou uvádí Komise. Nahrazení odůvodnění proto není možné.

2. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

57. Druhým důvodem kasačního opravného prostředku Česká republika namítá porušení článků 33, 57 a 58 nařízení č. 1122/2009. Tribunál se podle ní dopustil nesprávného právního posouzení, když vycházel z toho, že vzorek kontrolovaných zemědělských pozemků musí být automaticky rozšířen již tehdy, když se zjistí, že určitá plocha je v rozpětí od 0,1 hektaru do 2 hektarů nebo o 3 % menší, než

33 – Bod 11 napadeného rozsudku.

34 – Viz bod 19 napadeného rozsudku.

35 – Sám Tribunál to v jiných věcech připouští, viz rozsudky ze dne 16. června 2015, Portugalsko v. Komise (T-3/11, nezveřejněný, EU:T:2015:388, bod 75), a ze dne 20. července 2017, Španělsko v. Komise (T-143/15, nezveřejněný, EU:T:2017:534, bod 38).

36 – Rozsudek ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise (C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 187).

je uvedeno v žádosti o podporu. Tribunál se dále dopustil nesprávného právního posouzení, když vycházel z toho, že členský stát nemůže při svém rozhodování zohlednit okolnosti konkrétního případu. Česká republika naopak v praxi v případech odchylek do dvou hektarů nebo 3 % v konkrétním případě rozhodne, zda je nutno vzorek rozšířit³⁷.

58. V této souvislosti je nejprve nutno konstatovat, že podle čl. 33 odst. 1 druhé věty nařízení č. 1122/2009 musí být v rámci skutečné prohlídky v terénu zkontrolováno minimálně 50 % ohlášených pozemků kontrolovaného podniku. Třetí věta tohoto článku přitom stanoví, že „vzorek skutečně kontrolovaných zemědělských pozemků“ se rozšíří, pokud kontrola vzorku odhalí „anomálie“. Neuvádí však, zda již jedna jediná zjištěná „anomálie“, tedy každé uvedení větší rozlohy plochy, vyžaduje, aby členský stát vzorek rozšířil.

59. Ze skutečnosti, že článek 33 nařízení č. 1122/2009 používá pojem „anomálie“ v množném čísle, nicméně nelze, na rozdíl od toho, co uvádí Česká republika, vyvodit, že členský stát musí kontrolní vzorek rozšířit pouze tehdy, když jsou zjištěny závažnější nesrovnalosti. Česká republika má v této souvislosti za to, že pojem „anomálie“ by byl použit v jednotném čísle, pokud by měla být míněna i jednotlivá, a tudíž ve výsledku zanedbatelnější zjištění.

60. Mnohé sice může hovořit pro určitou minimální hranici, kterou Tribunál v konečném důsledku stanovil v rozmezí do 0,1 hektaru³⁸. Uvedení vyšších rozloh plochy, které jsou nadhodnoceny o 2 hektary nebo o 3 % a více, ale nelze považovat za minimální.

61. Kromě toho znění článku 33 nařízení č. 1122/2009 rovněž neponechává žádný prostor pro výklad, podle něhož členské státy po celkovém posouzení okolností konkrétního případu mohou rozhodnout, zda kontrolní vzorek rozšíří či nerozšíří. V případě rozšíření kontrolního vzorku se totiž jedná o vázané rozhodnutí („se rozšíří“³⁹), a nikoli o diskreční rozhodnutí.

62. Judikatura, kterou v této souvislosti uvádí Česká republika, podle níž rozhodnutí musí vždy zohledňovat všechny relevantní okolnosti konkrétního případu, se přitom týká jen diskrečních rozhodnutí⁴⁰.

63. V důsledku toho je tedy nutno druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

B. K vyloučení investic v odvětví vína (třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku)

64. Třetí a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku souvisí s vnitrostátním programem podpory určitých investic v odvětví vína. Komise v této souvislosti ve sporném prováděcím rozhodnutí na straně jedné vytýká, že Česká republika vyplatila prostředky dříve, než tento program podpory vůbec vstoupil v platnost. Na straně druhé Česká republika i v této souvislosti správně nekontrolovala provádění dotyčných investic.

37 – Viz v této souvislosti zjištění Tribunálu v bodech 27, 29 a 39 napadeného rozsudku, která Česká republika nezpochybnila.

38 – Viz body 35, 36 a 38 napadeného rozsudku.

39 – Ve francouzštině: „est élargi“; v angličtině: „shall be increased“; v polštině: „zwiększa się próbę“; ve španělštině: „se aumentará la muestra“; v nizozemštině: „wordt de steekproef [...] uitgebreid“.

40 – Česká republika odkazuje zejména na rozsudek ze dne 17. dubna 2018, B a Vomero (C-316/16 a C-424/16, EU:C:2018:256, bod 70), v němž šlo o rozhodnutí o vyhoštění občana Unie.

1. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

65. Třetím důvodem kasačního opravného prostředku Česká republika Tribunálu vytýká, že zkreslil skutkový stav tím, že vycházel z toho, že se sporná oprava vztahovala pouze na investice, k jejichž realizaci došlo před zavedením vnitrostátního programu podpory⁴¹. Česká republika v této souvislosti již v prvním stupni uvedla, že Komise z financování vyloučila i investice, na které byla podpora vyplacena po zavedení vnitrostátního programu podpory, ale před posouzením jednotlivých žádostí o podporu.

66. Tribunál tuto námitku odmítl v bodě 49 napadeného rozsudku s tím, že je irelevantní. Česká republika v tom spatřuje nesprávné právní posouzení.

67. Ve skutečnosti však není žádné zkreslení skutkového stavu Tribunálem patrné. Komise totiž v prvním stupni uvedla, že příslušnou opravu provedla pouze v souvislosti s platbami, které byly provedeny před zavedením vnitrostátního programu podpory.

68. Na podporu svého názoru, že se oprava ve skutečnosti vztahuje i na výdaje, které byly učiněny po zavedení programu podpory, ale před posouzením jednotlivých žádostí, Česká republika uvedla pouze skutečnost, že i pro tyto výdaje poskytla Komisi příslušné podklady.

69. Toto však neumožňuje dospět k závěru, že Komise i v této souvislosti provedla opravu. Česká republika neuvedla žádné části sporného prováděcího rozhodnutí, které by se týkaly těchto výdajů.

70. Tribunál v této souvislosti v bodě 43 napadeného rozsudku sice uvádí, že oprava spočívá zejména na tom, že se jedná o platby, které byly provedeny před posouzením jednotlivých žádostí o podporu. Týká se to přitom ale plateb, které byly v každém případě provedeny rovněž před zavedením vnitrostátního programu podpory⁴².

71. Tribunál se tedy odmítnutím příslušné námítky České republiky nedopustil ani nesprávného právního posouzení, ani zkreslení skutkového stavu.

72. Z toho vyplývá, že i třetí důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

2. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

73. Čtvrtým důvodem kasačního opravného prostředku Česká republika konečně namítá porušení čl. 77 odst. 5 nařízení č. 555/2008. Uvádí, že toto ustanovení umožňuje členským státům provádět kontroly na místě schválených investic na základě vzorků. Tribunál však podle České republiky vycházel nesprávně z toho, že Česká republika je podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 555/2008 povinna provádět systematické kontroly na místě investic provedených v odvětví vína.

74. Ústřední otázkou, kterou tento důvod kasačního opravného prostředku nastoluje, je, které z těchto dvou uvedených ustanovení je v projednávaném případě použitelné na kontroly investic a v jakém rozsahu – systematicky nebo výběrem vzorků – toto ustanovení ukládá členským státům povinnost provádět kontroly.

41 – Bod 50 napadeného rozsudku.

42 – Bod 48 napadeného rozsudku.

75. Podle čl. 77 odst. 3 nařízení č. 555/2008 provádějí členské státy kontroly na místě příjemců podpory výběrem vzorku, „[k]romě případů, kdy systematické kontroly na místě stanoví [toto] nařízení“. Tribunál považoval článek 19 nařízení č. 555/2008 v tomto smyslu za *lex specialis* k článku 77 a vyvodil z toho povinnost provádět systematické kontroly na místě⁴³.

76. Podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 555/2008 se podpora pro určitou investiční akci vyplácí „až poté, co je ověřeno, že jednotlivá akce nebo všechny akce, jichž se týká žádost o podporu, podle toho, jaký způsob řízení opatření si členský stát zvolil, byly provedeny a na místě zkontrolovány“.

77. V této souvislosti je zaprvé nutno konstatovat, že znění čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 555/2008, na rozdíl od názoru Tribunálu, systematické kontroly nutně nestanoví⁴⁴. Článek 19 odst. 1 první pododstavec pouze uvádí, že členské státy musí provedená opatření na místě kontrolovat. To nevylučuje, že kontrola na místě bude provedena na základě výběru vzorků.

78. Zadruhé, obecná systematika nařízení č. 555/2008 ukazuje, že systematické kontroly jsou výslovně nařízeny tehdy, je-li to členským státům uloženo: například čl. 76 odst. 2 písm. e) nařízení č. 555/2008, který upravuje zásady kontrol v odvětví vína, ponechává členským státům volbu, zda budou kontroly provádět systematicky, nebo výběrem vzorku. Článek 77 odst. 3 nařízení č. 555/2008 stanoví systematické kontroly na místě výjimečně, zatímco jeho odstavec 2 ukládá povinnost provádět správní kontroly systematicky. Skutečnost, že nařízení č. 555/2008 nařizuje systematické kontroly výslovně, dokládá kromě toho jeho čl. 78 odst. 1 třetí věta, podle něhož se určitá výjimka použije v případě, že „jsou stanoveny systematické kontroly na místě“. Rovněž zvláštní ustanovení článku 12 nařízení č. 555/2008 pro takzvanou zelenou sklizeň je příkladem výslovně nařízených systematických kontrol na místě⁴⁵.

79. A zatřetí pro všechny přímé platby, které podléhají kontrolnímu systému společné zemědělské politiky, v zásadě platí, že členské státy provádějí kontroly na místě na základě výběru⁴⁶. Vzhledem k rozsahu podpor a jejich rozdělení na malé části by tomu v praxi mohlo být jen stěží jinak. I z tohoto pohledu představují systematické kontroly na místě výjimku.

80. Avšak i v případě, kdy by někdo chtěl z čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 555/2008 vyvozovat povinnost členských států provádět systematickou kontrolu investic, hovoří systematické postavení článků 19 a 77 pro to, aby byl posledně uvedený článek považován za *lex specialis*, a ne naopak.

81. Obecné ustanovení totiž zpravidla stojí před zvláštním ustanovením. Článek 19 se dále nachází v oddíle 6, nadepsaném „Investice“, v kapitole II (Způsobitelná opatření) hlavy II – Programy podpory. Článek 77 se naproti tomu nachází v hlavě V, nadepsané „Kontroly v odvětví vína“, a v ní v kapitole I (Zásady kontroly). Tato skutečnost nasvědčuje tomu, že článek 19 je obecným ustanovením pro investice, zatímco jejich kontrola (a podpor jiného druhu) je upřesněna v hlavě V, která upravuje kontroly v odvětví vína. Skutečnost, že hlava, která upravuje kontroly v odvětví vína, v každém případě zahrnuje i kontroly investic, dokládá čl. 77 odst. 5 nařízení. Toto ustanovení platí pro opatření stanovená v článku 15 nařízení č. 479/2008. Všechna tato opatření ale jsou investicemi⁴⁷.

43 – Bod 56 napadeného rozsudku.

44 – „kontrolu na místě před jakýmkoli vyplacením podpory na investice“, bod 56 napadeného rozsudku.

45 – Pokud jde o článek 12, viz bod 19 odůvodnění nařízení č. 555/2008.

46 – Viz čl. 20 odst. 2 první pododstavec druhá věta nařízení č. 73/2009, resp. nyní čl. 74 odst. 2 nařízení č. 1306/2013.

47 – Viz bod 19 tohoto stanoviska.

82. Tomu, na rozdíl od názoru Tribunálu⁴⁸, nebrání ani skutečnost, že článek 77 je nadepsán „Obecné zásady“. Toto ustanovení totiž sice obsahuje obecné zásady pro kontroly v odvětví vína. Vedle toho je v této hlavě ale ještě mnoho dalších ustanovení, která upřesňují provádění kontrol⁴⁹. Potud je nutno článek 77 nařízení č. 555/2008 chápat jako obecné ustanovení v rámci zvláštních ustanovení upravujících kontrolu v odvětví vína.

83. Pokud by článek 19 nařízení č. 555/2008 byl *lex specialis* pro kontrolu investic, a pokud by členské státy proto musely systematicky provádět kontroly investic na místě, nezbýval by již pro čl. 77 odst. 5 žádný prostor pro použití. Podle tohoto ustanovení se totiž u investic použijí obdobně některá ustanovení nařízení č. 65/2011⁵⁰, zejména jeho článek 25. Odstavec 1 první věta posledně uvedeného článku ale právě stanoví kontroly na místě na základě vhodného vzorku. Tento odkaz není možné skloubit s povinností systematických kontrol na místě podle čl. 19 odst. 1 nařízení č. 555/2008.

84. Něco jiného, na rozdíl od názoru Tribunálu⁵¹, také neplatí z důvodu, že pro článek 25 nařízení č. 65/2011 zůstává prostor pro použití mimo odkaz, který je uveden v nařízení č. 555/2008. To totiž, jak správně uvádí Česká republika, nemění nic na tom, že pro čl. 77 odst. 5 nařízení č. 555/2008 by v případě, že by se vycházelo z výkladu Tribunálu, již nezbýval žádný prostor pro použití.

85. Z toho vyplývá, že článek 19 není *lex specialis* k čl. 77 odst. 5 nařízení č. 555/2008.

86. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když článek 19 nařízení č. 555/2008 považoval za *lex specialis* k článku 77 a když z toho vyvodil, že Česká republika měla povinnost provádět systematické kontroly na místě provedených investic.

87. Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tedy opodstatněný.

88. Opodstatněnost čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku vede ke zrušení napadeného rozsudku v části, v níž Tribunál zamítl žalobu proti vyloučení investic ve výši 636 516,20 eura. Na základě tohoto nesprávného právního posouzení totiž Tribunál sporné prováděcí rozhodnutí nezpochybnil v části, v níž Komise považovala kontroly na místě investic v odvětví vína, které Česká republika prováděla prostřednictvím výběru vzorku, za nedostatečné.

VI. K vrácení věci Tribunálu

89. Podle čl. 61 prvního pododstavce druhé věty statutu Soudního dvora může Soudní dvůr v případě zrušení rozsudku Tribunálu buď vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.

90. V projednávaném případě soudní řízení nedovoluje vydat konečné rozhodnutí ve věci.

91. Pokud jde o zrušení napadeného rozsudku z důvodu opodstatněnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku⁵², vyplývá to ze skutečnosti, že za účelem konečného rozhodnutí ve věci je nutno provést další skutková zjištění⁵³.

48 – Bod 56 napadeného rozsudku.

49 – Upravujících například úřední pomoc mezi kontrolními subjekty (Kapitola II), databanku analytických hodnot (Kapitola III) a odběr vzorků ke kontrolním účelům (Kapitola IV).

50 – Viz bod 18 tohoto stanoviska.

51 – Body 60 a 61 napadeného rozsudku.

52 – Viz výše bod 58 tohoto stanoviska.

53 – Viz v této souvislosti již výše body 50 a 61 tohoto stanoviska.

92. Pokud jde o zrušení napadeného rozsudku v důsledku opodstatněnosti čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku⁵⁴, je nutno konstatovat, že Komise vyloučení výdajů ve výši 636 516,20 eura v souvislosti s investicemi v odvětví vína opřela nejen o nedostatečné kontroly na místě, ale i o skutečnost, že prostředky byly vyplaceny dříve, než vstoupil v platnost vnitrostátní program podpory⁵⁵. Přísluší Tribunálu, aby posoudil, zda vyloučení výdajů ve výši 636 516,20 eura je opodstatněné i jen s ohledem na tuto posledně uvedenou skutečnost.

93. V důsledku toho je nutno tento spor vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.

VII. Náklady řízení

94. Vzhledem k tomu, že věc má být vrácena zpět Tribunálu k rozhodnutí, mělo by být o nákladech řízení rozhodnuto později.

VIII. Závěry

95. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl takto:

- „1) Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 13. září 2018, Česká republika v. Komise (T-627/16, EU:T:2016:538), se zrušuje v části, v níž Tribunál zamítl žalobu České republiky v rozsahu týkajícím se vyloučení jednotných plateb na plochu ve výši 69 054,23 eura a vyloučení investic ve výši 636 516,20 eura.
- 2) Ve zbývajících částech se kasační opravný prostředek zamítá.
- 3) Věc se vrací zpět Tribunálu, aby rozhodl o návrhových žádáních České republiky, která se týkají vyloučení jednotných plateb na plochu ve výši 69 054,23 eura a vyloučení investic ve výši 636 516,20 eura.
- 4) O nákladech řízení bude rozhodnuto později.“

54 – Viz výše bod 93 tohoto stanoviska.

55 – Viz bod 43 a násl. napadeného rozsudku a výše bod 69 tohoto stanoviska.